דער אידישער קעניג

היסטאריש־שפאנענדער ראמאן פון חורבן בית ראשון, ביז בנין בית שני.

באארבייט ספעציעל פאר׳ן „זשורנאל"

פון י. כ. ם.

(5־טע פארזעצונג)

נאך א לאנגען ישוב הדעת איז ביי זיי געבליבען אז עקיבא זאל אוועקפאהרען ערגעץ לערנען, און זי זאל זיך אומקעהרען צוריק נאך ירושלים, דארט וועלען גוטע פריינד געווים זי ניט פארלאזען, "דו זאלסט ווענען מיר ניט זאגען מיין ליעבער עקיבא", האט דבורה צו איהם מיט א פרעהליכע מינע געאזגט, "איך וועל געווים ניט פארפאלען ווערען, דו זאגסט נאר ווענען זיך, דו זאלסט פלייסיג ארבייטען, איך האף אז מיט דיינע פעהיגקייטען קאנסטו זיך צו דער גרעסטער שטופע דער שלאגען, און אזוי זאלסטו טאן, דו זאלסט צו מיר צוריק ניט קומען ביז דו וועסט זיך פיהלען אז דו שטעהסט העכער אלס אויבערגיג מענשען, זאל מיין פאטער זעהן אז איך בין א גרעסערער מבין אלס ער.

און דיין באפעהל מיין טייערע וועל איך פינקטליך טאן — האט עקיבא גענטפערט, דער געדאנק אז מיט מיין ביילדונג וועל איך דיר צוריק קאנען אפגעבען דאס וואס מיין דיר צוליעב מיר אפגענומען, דער געדאנק וועט מיר געבען מוטה און קראפט איך זאל ארבייטען, זי זיכער אז קיים וועל איך נאר לעבען ווער איך געווים זיין דער וועלכען דו ווינשסט צו זעהן.

מיט צובראכענע הערצער האבען זיך די ליעבענדע געשיידען.

אלס עקיבא איז אוועקגעפאהרען האט דאן די אונגליקליכע דבורה זיך ארומגעקוקט וואו זי איז אין דער וועלט, זי וועל כע איז געווען ניט לאנג א מוסטער פון גליק, וואס אלע אידישע טעכטער האבען מיט ערהרפוכט אויף איהר געקוקט, זי איז יעצט א בילד פון אונגליק, ארעם שוג לאן, איינזאם אויף דער ברייטער גרויסער וועלט, אפילו דער איינציגער צוליעב וועלכען זי איז צו אזא גרויזאמע לאנג געקומען, אפילו ער איז שוין אויך נעבען איהר ניטא.

נאר גאט האט געקאנט איהרע ליידען זעהן, נאר ער אליין האט איהר באהרפט און געקאנט הערפען, ליידער אבער האט ער זיין געזיכט און זיין השגחה פון איהר אפגעווענדעט, זי איז צוריק נאך ירושלים געקומען מיט דער האפנונג אז עס וועט זיך געפינען איינע פון איהרע אלטע גוטע פריינד און וועלען אויף איהר מיטלייד האבען, זי האט זיך אבער באלד איבערצייגט אז זי האט א טעות געהאט, אלע אמאליגע גוטע פריינד, פריינדען האבען זי ניט געוואלט ערקענען, מען איז פון איהר אנטלאפען ווי פון א זיכ־דיגע וועלכע האט דעם טויט פארדיענט, זי האט זיך א לאנגע צייט ארומגעוואנדערט אין די גרויסע גאסען פון ירושלים, און ווער ווייס צו זי וואלט פאר הונגער טוט געשטארבען, ווען איינער פון איהר פא־טערס בעדיענטע וואלט אויף איהר זיך ניט ערבארעמט, דער מאן האט זי צו זיינע א שוועסטער וועלכע האט געוואוינט אין עק שטאדט אויעקגעפיהרט, און דארט האט זיך די פארשטייסענע באזעצט, דעם בעדיענטענס שוועסטער איז געווען א ווע־שין, און דבורה האט מיט דער גרעסטער פרייד זיך אונטערגענומען העלפען דער פרוי אין איהר ארבייט.

קיין פעדער איז אין שטאנד צו בע־שרייבען וויפיעל די ערערע דבורה האט געליטען, זי האט געארבייט טאג און נאכט און איז געגאנגען זייער ארעם געקליידעט, פון איהר שווערע ארבייט האט זי נאר געהאט א שטיקעל טרוקען ברויט און וואו דעם קאפ אנצושפארען, און דאך האט זי דעם מוטה ניט פארלארען און האט מיט דער מערקווירדיגסטע גערוהיג אלעס רוהיג איבערגעטראגען.

פיער און צוואנציג וויסטע יאהר זענען איבערגעגאנגען איבער דער ארימער דבורה׳ן פיער און צוואנציג יאהר האט זי זיך געקוועלט און געמוטשעט, איהר רייי־כער פאטער כלבא שבוע האט געוואוסט ווי זיין איינציגע טאכטער ליידעט, און ער האט שוין שטארק חרטה געהאט אויף דעם נדר וואס ער האט געטאן, ער האט געפרובט בעמען די סנהדרין זיי זאלען איהם מתיר נדר זיין, אבער זיין מיה איז געווען אומזיסט, דען די סנהדרין האבען אויף זיך אזא זאך ניט געוואלט שטעלען, און האבען מורא געהאט צו מתיר מאכען אזא הייליגען נדר וואס איז געמאכט גע־וואָרען אין טעמפעל פאר אלע כהנים אין די אויגען, דער רייכער פאטער איז יעצט דער ארימסטער מענש אין דער וועלט גע־ווען, דען וואס קאן זיין ערגער פאר א גע־טרייען צערטליכען פאטער ווי דער שרעק־ליכער געדאנק אז פון זיין גרויסעם רייכ־טום טאר זיין איינציג קינד ניט געניסען, און דאס וועט מוזען אלץ אריינפאלען צו פרעמדע מענשען אין די הענד.

אין איהר גרויסע אונערטרעגליכע נויט האט דבורה וועגען קיין אנדער געגענ־שטאנד געדענקט ווי נאר וועגען איהר ליעבען עקיבא׳ן, דאס הארץ האט איהר געשראקען פיליייכט איז ער שוין מעהר אויף דער וועלט ניטא, פיליייכט איז ער באהיט גאט געשטארבען, זי האט שוין אויף הרטה געהאט אויף דעם סקאנדאל וואס זי האט געמאכט, דען זי האט געזעהן אז אלע איהרע האפנונגען זיינען פאר־שווארצט מיט דעם רויך, זי האט גע־וואוסט די צרות וואס איהר פאטער האט דורך דעם נדר וואס ער האט אויף זיך גע־נומען, ווי איהם רייסט יעצט דאס הארץ אויף איהר, און דאס האט איהר נאך מעהר געערענקט פון אלעס, איהר האט שוין ניט אינטערעסירט איהר לאנג, ווי איהר פאטערס שרעקליכע לאנג, זי האט איינפאך רחמנות געהאט אויף דעם גרייז וואס ווערט פארצווייפעלט און וועט נאך זעלבסטמארד באגען.

מיט די פינסטערע געדאנקען איז זי איין מאל געזעסען אלס איהר חבר׳טע שרה די וועשען ביי וועלכער זי האט געארבייט איז אריינגעקומען און האט איהר דער־צעהלט א נייעס, אז היינט איז אנגעקומען אין ירושלים א גרויסער געלעהרטער און אלע סנהדרין מיט אלע חכמים טראגען איהם פשוט אויף די הענט ,איך האב גע־הערט דערצעהלענדיג אין נאם — האט שרה דערצעהלט, אז דיין פאטער וויל צו דעם תנא אריינגעהן איהם בעטען ער זאל איהם זיין נדר מתיר מאכען, דארום איז מיין עצה דו זאלסט פריהער פאר דיין פאטער צו איהם אריינגעהן, און זאלסט פריהער פאר דיין פאטער צו איהם אריין געהן, און זאלסט איהם דיין ביטערע לאנג פארשטעלען, דערביי זאלסטו איהם בעטען ער זאל דיין פאטער דעם נדר מתיר מא־כען.

(ווערט פארגעזעצט)

די בענק אף נאווא סקאשיא

אויסלענדישע דרעפטס געקויפט און פארקויפט

מיר האבען גרויסע פארבינ־דונגען מיט אויסלאנד און מיר קאנען ארויסגעבען דראפטס פאר ענגלאנד, פראנקרייך, דייטשלאנד, עסטרייך, פוילען יוגאסלא־וויע, טשעכא־סלאוואקיא, און כמעט אלע פרעמדע לענדער.

אונזערע אפישעלס געפינען זיך אין לאנדאן און ניו־יארק. דירעקטע טעלעגראַ־פישע ״ווייערס״ צו מאנ־טרעאל און ניו־יארק, בעסטע עקסטשיינזש רייטס.

קאפיטאל — $10,000,000
רעזערוו — $20,000,000

THE BANK OF NOVA SCOTIA

קווין און מעקאל סטריטס.
ת. מאטערלאנד, מענערזשער
ספעריינע און דאנדעס
ס. ב. ניקאהס, מענערזשער.

נייעס ביי אונז אין שטאדט

צוויי יאריגער עקזיסטענץ פון „השומר הצעיר" וועט גע־פייערט ווערען

זונטאג דעם 19־טען יאנואר, וועט אין בראנזוויק עוועניו תלמוד תורה, פאר־קומען א פייערונג לכבוד דער צוויי־יעריגער עקזיסטענץ פונ׳ם "השומר הצעיר" ביי אונז אין שטאדט. עס איז צוגעגרייט געווארען א רייכער פראגראם צו דער דאזיגער געלעגענהייט. עס וועט זיין א קאנ־צערט און אנדערע אינטערהאלטונגס־נומע־רען.

צו דער דאזיגער פייערונג זענען איינגעלאדען אלע אידען וועלכע סימפא־טיזירען מיט דער אידעע פון דעם "השומר הצעיר".

אודיט־באנקעט ביי פרייד אף איזראעל ליידים אוקזילערי

דער יערליכער אודיט־באנקעט פון דער פרייד אף איזראעל ליידים אוקזילע־ري איז אפגעהאלטען געווארען לעצטען דינסטאג אין "אלד ספען". איבער חונ־דערט פרויען און מיינער זענען אנוועזענד געווען, און אלע האבען פארבראכט ביי שהן־ געדעקטע טישען.

די טשערלידי, מרס. סיידערמאן, האט ערלעבענט דעם באנקעט. די אודי־טאר מר. ראם און מר. קאווסקי, האבען אפגעגעבען דעם דערפאלגרייכען פינאנ־ציעלען באריכט פונ׳ם יאר 1929.

באגריסונגען זענען געהאלטען גע־ווארען פון די פרייד אף איזראעל סאסיי־טי און פון פיעלע בעאמטע פון דער ליי־ריס אוקזילערי. נאך דעם באנקעט האב־בען זיך אנגעהויבען טענץ ביז שפעט אין דער נאכט.

באנקעט ביי ב. באָרוכאָוו יונגע פועלי־ציון

שבת אוועגט וועט אין 24 סיסיל סטריט, פארקומען א באנקעט, וועלכער איז אראנזשירט געווארען פון די ב. באָ־רוכאָוו יונגע פועלי־ציון, צו דער געלע־גענהייט פון זייער ערשטען יובילייאום.

עקסט דיירי קאמפאניע ערפענט נייעם פלעגט

די סאמע מאדערנסטע דיירי געביי־דע ביי אונז אין שטאדט איז פארמעל ערפענט געווארען פון דער גוט־באקאנ־טער מילך־פירמע אין טראנטא. עקסט פארמערס דיירי קאמפ. עטליכע הונדערט געסט זענען ספעציעל אייגנלאדען גע־ווארען צו דער דאזיגער געלעגענהייט און קאנטראלער קלאוד פירס, האט פארמעל דורכגעפירט די ערפענונגס־צערעמאני־עס פארטעטענדיג מעיאר וועמפ.

דער נייער פלעגט פון דער עקסט דיירי קאמפאניע איז אויסגעשטאט מיט אלע נייעסטע איינרוכטונגען און אלערליי מאדערנע אויסשטאטונגען.

פאסט־מאסטערס ווילען העכע־רען קאמישאן אויף׳ן פאר־קויף פון סטעמפס

ביי א מיטינג וואס איז אפגעהאלטען געווארען פון דער אנטעריא פאסטמאס־טערס אסאסיאיישאן אין קארלס־רייט האר־טעל, איז אנגעווענדעט געווארען, אז זינט עס איז פארקלענערט געווארען דער פאס־טערזשט פון דריי סענט אויף 2 סענט סטעמפס, קריגען די פאסט־מאסטערס א סך א קלענערען איינקומענס פון דעם פאר־קויף פון סטעמפס.

זיי האבען דאריבער פארלאנגט אז עס זאל זיי געהעכערט ווערען דער־קאר־מישאן, כדי זיי זאלען קאנען מער פאר־דיענען.

אידישער בעקער באקומט צו־בראכענעם שארבען אין עקסידענט

גאנץ ספעריינע עוועניו איז נעכטען אויפגעטריסעלט געווארען פון אן עקסי־דענט וואס האט פאסירט אויף ספעריינע עוועניו לעבען באלדווין סטריט וועגן א קאר איז אריינגעפארען אין דעם בריוי־וואגען פון דעם אידישען בעקער איז מארקמאן, 35 יאר אלט, פון 130 באלד־ווין סטריט, און האט ארונטערגעווארפען דעם דרייווער אויף דער ערד, פון וואס ער האט באקומען א ציבראכענעם שארבען.

די סצענע איז צוגעזעהן געווארען פון דעם פאליסמאן דעיסאן, וועלכער איז געשטאנען פונקט געגענאיבער. ער האט באלד אפגערופען א פאליס אמבולאנס און דער פארוואונדעטער איז אפגעפירט גע־ווארען אין דזשענעראל האספיטאל. ווען מיר האבען נעכטען פארנאכט אנגעפרעגט אין האספיטאל וועגען זיין צושטאנד, האט מען אונז אינפארמירט, אז ער בעפינט זיך. דער דרייווער פון דעם אויטאמא־ביל איז קליפארד קעפטאן, פון 418 ספעריינע עוועניו. און ער איז פארהאל־טען געווארען אונטער א קלאגע פון קרי־מינלער נאכלעסיגקייט.

דער פאליסמאן וואס האט צוגעזעהן דעם עקסידענט, האט דערקלערט, אז ער האט געוואוסט, אז עס וועט פאסירען אן עקסידענט, ווייל דער דרייווער פון אויטאָ־מאביל איז געפארען זעהר נאכלעסיג, ווארים א.חוץ וואס דער אויטאמאביל איז אריינגעפארען אין דעם ברויט־וואגען, האט ער אויך אריינגעקראכט אין דער דעליקאטעסען סטאר אויף 389 ספעריינע עוועניו.

אייזענבאן קאמפאניע שולדיג פאר דעם טויט פון קינד

א קראנערס דזשורי וועלכע האט אונטערזוכט די אורזאכען פון דעם טויט פון דער 6 יאריגער קעטלין וואדינג, פון 22 וואדדעל סטריט, וועלכע איז דער־הרגט געווארען פון א פראכט־צוג, בעת זי האט זיך ארומגעגלייטשט אין א שליטעלע, איז געקומען צום איינשטימיגען באשלוס, אז די אייזענבאן קאמפאניע פון דער סי. ען. אר. איז שולדיג פאר דעם טויט פון דעם קינד, דערפאר וואס עס זענען ניט געמאכט געווארען גענוג פארזיכערונגס־מיטלען צו פארהיטען פון אזעלכע עקסידענטען.

דער דאזיגער אורטייל איז ארויסגע־טראגען געווארען טראץ דעם וואס דער קראנער דר. ה. וו. בוירדזשעס איז ניט געווען מסכים.

גנב ווערט געכאפט נאך א געיעג איבער עטליכע גאסען

ווען פרעד באזווע, פון 206 בעל־סיין דריייוו, איז נעכטען אריינגעקומען צו זיך אין הויז, איז ער דערשטוינט געווא־רען צו טרעפען דארטען א פרעמדען מאן, אויף דער פראנע ווער ער איז. האט יענער געענטפערט מיט קלעפ. און נאכ־דעם האט ער אויפגעהויבען די פיס און האט אנגעהויבען אנטלויפען.

אבער באזווע איז נאכגעלאפען נאך אים, דערווייל איז די פאליציי אפגערופען געווארען, און אלע האבען זיך געגענען נאכאיגען נאכ׳ן גנב. עס האט געדויערט א היבשע צייט ביז עס איז געלונגען אים צו כאפען. ער האט אנגעגעבען זיין נא־מען אלס פרעד גילמאר פון וואדבען עוועניו. מען האט ביי אים געפונען א דימענטענעם רינג און 12 דאלאר אין קש, וואס ער האט צוגענומען פון באז׳ וועל׳ס הויז.

פייערלייט ראטעווען אף מאן פון געז פארגיפטונג

דזשיימס ל. ראסעל, 27 יאר אלט, פון 780 דרייוועפארט ראוד, האט איצט צו פארדאנקען די פייערלייט פאר זיין לע־בען.

ראסעל, איז שוין געווען א לענגערע צייט קראנק, און ער פלעגט נעמען א שטארקע מעדיצין, כדי עס זאל אים באר־רוהיגען. עס ווייזט אויס, אז ער האט גענומען א גרעסערע דאזע. און דאריבער האט ער צוזאמענגעבראכען ווען ער איז ארונטערגעגאנגען אין קעלער.

בעת ער איז אומגעפאלען האט ער, ניט ווילענדיג געעפענט א "רזשעב" פון א קליינעם געז־אויוועו. די ארויסגייענ־דע גזע האט אים איינגעצען געמאכט באוואוסטלאז. אבער צום גליק איז ער באלד געפונען געווארען ליגענדיג אין א באוואוסטלאזען צושטאנד און די פייער־לייט זענען אפגערופען געווארען.

נאכדעם ווי פארשידענע רעטונגס־מיטלען זענען אנגעווענדעט געווארען איז ראסעל נדליך געקומען צו זיך.

Avoid cold weather ills

די געפערליכע טעג זענען דא — ניט זיכערער ווע־טער, פארקילונג, און גאסקייט, פאר דיזע טעג איז אוואלטיין א וואונדערבארער "אונץ פון פארהיטונג". מאכט עס פאר אייער טעגליכען געטראנק און פארמיירט די קאלטע וועטער קראנקהייטען.

אוואלטיין איז א קוואל פון דיזער בעסערער ווייטאליטעט וואס דערמעגליכט אייך צו בייקומען דערפאלגרייך סאי קליינע קראנקהייטען און סאי עפידעמישע אינפעקציעס. דער נאטורס דריי בעסטע טאניק שפייזען, צייטיגער גערשטען מאלט, פריש אייער און פעטע מילך, זענען ווייטעגשאפטליך פאראייניגט אין אוואלטיין. לייכט באַ־טעמ׳ט מיט די פיינסטע קאקאָ. איר וועט עס גלייבען.

'OVALTINE'

טאניק שפייז געטראנק

ס׳בויט דעם קערפער, נערוועז און מארך

אין אלע גוטע סטארס, אין 50ס., 75ס., $1.25 און ספע־שעל $4.50 פאמיליען סייז טינס; ווערט אויך פערווירט אין סאדא פאונטיינס.

וואדנונג — אוואלטיין דער אריגי־נעלער און בעסערער מאניק שפייז גע־טראנק ווערט שטארק אימיטירט. נעמט ניט דיזע פאלסטיטוטס. אין אוואלטיין, האט ווייסנשאפט געשאפען א פערפעקט באלאנסירטען שפייז — נעמאכט דורך אן אויסשליסליכען פראָ־צעס וואס קאן ניט נאכגעמאכט ווערען.

זיי זענען פארגעניגענד, אונשעדליך און זעהר ווירקענד. דייזע שאקאלאדען נעהען אין צוויי סייזעס. פאר קינדער 15ס. פאר דערוואקסענע 25ס. פרו־בירט א באקס און איר וועט זיך טאן א טובה ניט נוצענדיג קיין שטארקע אפפיר־מיטלען. קאנען באקומען ווערען אין אלע בעסערע אידישע דראָ־סטארס, אויך אין דעפארטאמענטאל סטארס.

HOLY BLOSSOM SYNAGOGUE
115-119 Bond St.
SUNDAY MORNING SERVICE
Sunday, January 19th, at 11 a.m.
Rabbi EISENDRATH
will speak on
Eugene O'neill's
"MARCO MILLIONS"
(Business is Business)
The Public is Welcome

אפיציעלע איינלאדונג

קומט אין אונזערע שאו רומס און באַ־קאנט זיך מיט די איינצעלהייטען פון

-- די נייע --

CHEVROLET
MODELS

שעווראלעט מאדעלס

סט. קלעיר מאטארס לימיטעד

791 סט. קלעיר עוו. וועסט

טעלעפאן הילקרעסט 8201

חיים יוסף וואולף ע״ה

פון 18 ראבינסאן סטריט, איז נפטר גע־ווארען נעכטען פריה, און איז געבראכט געווארען צו קבורה נעכטען נאכמיטאג אויף׳ן בית הקברות פון מיקאל שוחל.

א גרויסער עולם איז געווען ביי דער לויה, הרב גאדראן האט איהם מספיד געווען, און חזן שני שלמה ברעסלין האט געמאכט די חזכרה.

דער נפטר האט איבערגעלאזען פיער זיהן וועלכע זענען די איינגעטימער פון וואולף בראדערס, אנטעריא פראדוקס, און סאניטארי ספעשעל סערוויס, צוויי טעכטער וועלכע זענען מרס. שולמאן פון 759 קווין וועסט, און מרס. סאבלאוו פון 25 גריס סטריט. ער האט אויך געלאזען 22 אייניקלאך און דריי אור אייניקלאך.

THE DOMINION BANK

קווין און דזשאן סטריט, טאראנטא

לאדעט ספעציעל איין אין איהר ברענטש די סוחרים פון דעם דיסטריקט צו ווערען מעהר היימיש אין דער באנק. געלט קיין אייראפא שיקען מיר צו די בילינגסטע פרייזען. אויסגעצאהלט אין אמעריקאנער דאלארס, אדער ווי אזוי איהר ווילט.

זעהט אונז איידער איהר שיקט געלט. איהר וועט זיכער זיין זיין פריידען.

ס. ל. קוק, מענערזשער דזשאן סט. ברענטש.

דער בעסטער פלאץ צו שיקען אייערע קרובים געלט אין אלע וועלט טיילען, איז

חפץ׳ס שיפס קאנטאר

חפצ׳ס שיפס קאנטאר איבערדזייזט געלדער איבעראל זעהר שנעל, אמעריקאנער דאלארען אויסגעצאהלט פינקטליך אין יעדער שטעד־טעלע און אן אונטערשריפט ווערט געקראגען פאר יעדער סענט. אונזערע פרייזען זענען מעסיג. געלדער אפגעשיקט צוויי מאל טעגליך.

טעלעפאנירט אייערע ארדערס, אויב איהר קענט ניט קומען אליין

Phone Adelaide 5971

חפץ׳ס נאמען איז נעבויים אויף 8 סעסט ווילען (1) 12 יאהר פון ערהליכע האנדלונג (2) אויסגעצייכנעטע געשעפטס געניסקייט (3) פר־נאנציעלע שטארקייט און אב־סאלוטע זיכערהייט.

חפץ׳ס שיפס קאנטאר
DOMINION TICKET OFFICE
143 QUEEN STREET W.
(לעבען יארק סטריט).